

UNIVERSITATEA TEHNICĂ "GH ASACHI" IAȘI FACULTATEA AUTOMATICĂ ȘI CALCULATOARE SPECIALIZAREA CALCULATOARE ȘI TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI

DISCIPLINA: BAZE DE DATE

Evidența pacienților unui cabinet de psihiatrie

Coordonator,

Prof. Cristian-Nicolae Buţincu

Student, Boacă Mădălina-Elena Grupa 1307A

Descrierea proiectului

Aplicația are ca scop modelarea datelor unui cabinet de psihiatrie, acestea constând din fise medicale, datele pacienților, medici ce lucrează la acest centru, medicamentele prescrise sau afecțiunile întâlnite.

Centrul îl constituie **fișele medicale** care conțin informații despre pacient, data eliberări, data la care se va efectua următorul control, medicamente prescrise, afecțiunile de care suferă pacientul si medicul psihiatru din centru care a eliberat fisa. Pentru a facilita căutarea fiselor ele vor fi indexate. **Pacienți** sunt definiți prin nume, prenume, data nașterii, număr de telefon, gen, adresa. **Medici psihiatrii** sunt identificați pe baza unui ID unic, nume, prenume, număr de telefon si o eventuală adresă de email. **Medicamentele** prezintă, de asemenea, un ID unic, nume si o firma producătoarea presupunând că un medicament poate fi produs în același timp de mai multe companii, iar medicul preferă o companie pe anume pe criterii de experiență sau calitate. **Afecțiunile** vor fi de asemenea indexate pentru a putea fi referite mai rapid in cazul în care denumirea este riguroasă. Pentru a se putea obține o imagine mai clară a afecțiunilor pacientului se vor furniza detalii ce pot conta pentru suferind sau familia lui în încercarea de tratare a boli, de diminuare a simptomelor sau evitarea unor situații nefericite. Acestea sunt gravitate, rata de vindecare, necesitatea unui tratament medicamentos (nu toate afecțiunile implica si un astfel de element), rata suicid (acest gest necugetat fiind des întâlnit în astfel de cazuri apare necesitatea de a avea o grija mai mare de astfel de pacienți), specificitate gen, asistența personala.

Apariția unui nou pacient are ca efect începerea completării unei noi fise medicale și consultul lui de către un medic. Medicul va evalua starea pacientului, are sau nu are o problemă, are o singură afecțiune sau o combinație. În funcție de aceste date va stabili dacă este sau nu necesar un tratament medicamentos și în caz afirmativ va prescrie unul indicând numele medicamentului, o firma producătoare recomandată, un număr de comprimate zilnice și un orar/mod de administrare. Tot în urma consultului va decide si următoarea dată a întâlniri. Pentru eventuale întrebări pe perioada tratamentului atât medicul va putea contacta pacientul cât și pacientul medicul pentru eventuale neclarități, existând date de contact pentru acest fapt.

Evidența unor afecțiuni în informațiile cabinetului are ca scop posibilitatea verificări experienței în tratarea anumitor patologii, putând contoriza numărul de cazuri tratate/aflate în tratament pentru fiecare tulburare. Totodată se dorește și evidența medicamentelor prescrise pentru a putea vizualiza cele mai dese produse recomandate si firme, medicul putând pe baza unei analize sa prescrie remedii mai bune.

Solicitarea unor detalii despre afecțiune este fundamentală pentru acțiunile pacientului, apropiaților lui în încercarea de tratare/diminuare a tulburărilor precum și a deciziilor legate de supraveghere permanentă.

Necesitatea **modificări datelor** apare pentru pacienți atunci când datele lor personale se schimbă(schimbare nume de familie, adresa, număr de telefon etc.) și sunt absolut necesare mai ales când se menține o colaborare permanenta cu psihiatrul. Totodată același lucru se întâmpla și

în cazul medicului. Medicamentele își pot schimba de asemenea denumirea. Detaliile afecțiunilor se schimbă des mai ales în cazul unor tulburări noi pe parcursul unor descoperiri. Actualizarea unei fise medicale este fundamentală mai ales în cazul în care se constată o greșeală imediat după completare.

Ștergerea unor pacienți ca urmare a încetării colaborări, a unor medicamente la dispariția lor de pe piață, a unor psihiatri la încetarea activități sau a unor fise vechi din dorința de a nu păstra date inutile sunt de asemenea operații fundamentale.

Însă, poate, cel mai mult contează capacitatea de a viziona datele în diverse forme după necesități. Din multitudinea de posibilități amintesc: vizualizarea tuturor pacienților, medicilor psihiatri, afecțiunilor tratate, detaliilor tulburărilor, medicamentelor, fiselor medicale; medicamentelor luate de un anumit pacient în acest moment, a afecțiunilor de care suferă acum; pacienților tratați in acest moment de un anumit medic, medicamentelor ce sunt administrate in acest moment, istoricului afecțiunilor unui pacient, a tratamentelor pe care le-a luat etc.

Tehnologii folosite

A. FRONT-END

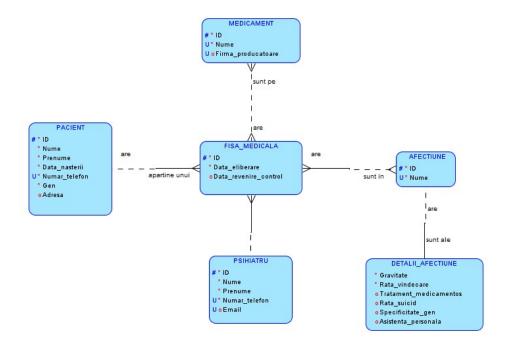
Partea de interfața pentru comunicarea cu baza de date a fost realizată în limbajul **Python** utilizând pachetele: cx_oracle (pentru conectarea la baza de date de pe server-ul facultății), PIL si tkinter pentru grafica.

B. BACK-END

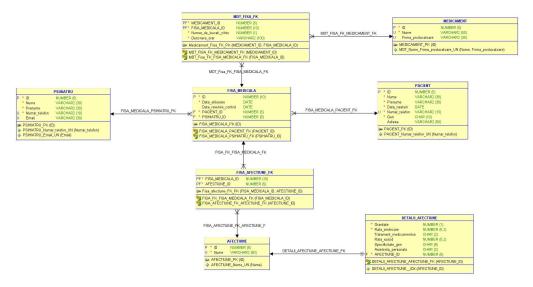
S-a utilizat limbajul SQL împreuna cu Oracle SQL Developer(scripturi de inserare, creare baze de date din codul generat), Oracle SQL Developer Data Modeler(creare model logic și relational).

Structura si inter-relationarea tabelelor

Modelul logic

Modelul relațional

Aplicația va porni în modelul logic de la 6 entități:

- FISA_MEDICALĂ
- PACIENT

- PSIHIATRU
- AFECTIUNE
- MEDICAMENT
- DETALII AFECTIUNE

Intre entități exista 5 relații (o relație one to one, doua relații many to one si doua relații many to many- pentru normalizarea datelor) din necesitățile ca un pacient sa poată avea mai multe fise medicale (many to one), un psihiatru sa poată scrie mai multe fise medicale (many to one), un medicament sa poată fi prescris mai multor pacienți si un pacient sa primească mai multe medicamente (many to many), sau o afecțiune sa fie comuna mai multor pacienți si un client sa poată suferi de mai multe tulburări (many to many).

Legăturile se realizează astfel: între PACIENT si FISA MEDICALA pe baza ID din pacient si a PACIENT_ID din fisa medicala, intre fisa medicala si psihiatru pe baza ID din psihiatru si a PSIHIATRU_ID din fisa medicala. Pentru creare relației many to many dintre o fisa medicala si un medicament se va insera în modelul relațional tabel MDT_FISA_FK unde MDT menționează denumirea scurta a cuvântului medicament legătura fiind făcută în noua tabelă pe baza unui index legat la indexul din tabela medicament si a unuia legat la tabela fisa medicala(se pot observa in imaginea cu modelul relațional). O abordare similara este urmata si pentru scrierea mai multor afecțiuni pe aceiași fisa, in acest caz inserându-se tabela FISA_AFECTIUNE_FK cu doi indecși ce refera un element din fisa medicala respectiv afecțiune. Relația dintre afecțiune si detalii se face pe baza coloanei AFECTIUNE ID adăugată în tabela detalii afecțiune.

Mai este de remarcat ca în tabela MDT_FISA_FK s-au adăugat doi membri pentru numărul de comprimate zilnic si modul de administrare pentru a specifica numărul de comprimate zilnice pe care pacientul trebuie sa le ia și modul de administrare.

Descrierea constrângerilor

Constrângerile la nivelul tabelei **Pacient** sunt: ID-ul trebuie sa fie primary key, deoarece este unic pentru fiecare pacient si este folosit la legarea pacientului de fisele medicale, numele și prenumele nu trebuie sa fie NULL, să nu aibă o dimensiune vida si și să nu conțină decât litere. Data nașteri va trebui sa fie mai mica decât data curenta și sa nu fie NULL-ă. Numărul de telefon nu poate conține cifre și trebui sa fie unic, pentru a identifica mai ușor un pacient(numele, prenumele, data nașterii se pot repeta). Gen-ul nu poate fi NULL si trebuie ales din "Feminin" sau "Masculin". Pentru adresa nu s-au aplicat constrângeri. Pentru verificarea datei de naștere s-a folosit trigger.

Fisa medicala are ca si constrângeri ID de tip primary key pentru legătura cu celelalte tabele, data următorului control poate fi NULL daca pacientul s-a vindecat, data eliberări este obligatorie.

Tabela **Psihiatru** are ID- cheie primara după aceiași logica enunțata mai sus, numele, prenumele, numărul de telefon sunt NOT NULL. Numele si prenumele nu pot conține 0 caractere, iar numărul de telefon nu poate conține litere. Numărul de telefon si adresa de email trebuie sa fie de asemenea unice.

Tabela **Medicamente** are doua constrângeri de tip check pentru verificarea lungimi numelui si a firmei(sa fie mai mare decât 1) și un primary key pentru ID. Pentru identificare unica s-a definit o constrângere unique pe doua coloane(nume, firma producătoare).

În tabela **Afecțiune** întâlnim arhicunoscutul ID având constrângerea primary key și nume ce nu poate fi NULL si nici avea o dimensiune mai mica decât 1. Numele unei afecțiuni este unic (unique).

Detalii afecțiune conține mai multe constrângeri spre deosebire de celelalte tabele. Gravitate este un număr din gama 0-9, rata de vindecare este un număr încadrat intre 0.00 si 100.00, coloana tratament medicamentos poate lua doar valorile "Da" și "Nu". Rata de suicid se încadrează tot intre 0.00 si 100.00. Coloana specificitate gen poate lua una din valorile : "Feminin", "Masculin " sau "Nu". Coloana asistenta personala poate fi "Da" (pacientul are nevoie de îngrijire personala) sau "Nu" (pacientul se poate descurca singur).

Conectarea la baza de date din aplicație

Conectarea la baza de date s-a făcut utilizând pachetul(modulul) cx-oracle și Oracle client. Conectarea a necesitat includerea unui folder cu diferite fișiere descărcat de la companie. Au fost furnizate tot o data și informații cu privire la server-ul de conectare și la datele de autentificare.

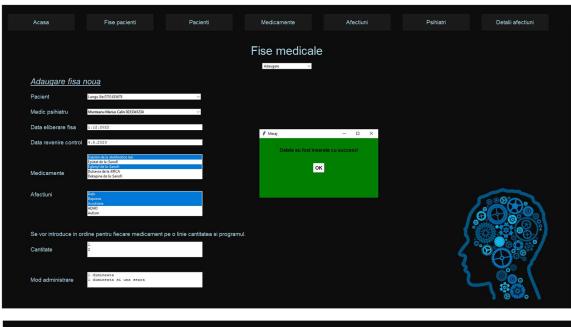
```
user = 'bd034'
password = 'bd034'
cx_Oracle.init_oracle_client(
    lib_dir=r"C:\Users\boaca\Desktop\Facultate\BDP\Interfata\InterfataBD\instantclient_21_7")
dsn_tns = cx_Oracle.makedsn('bd-dc.cs.tuiasi.ro', '1539', service_name='orcl')
self.conn = cx_Oracle.connect(user=user, password=password, dsn=dsn_tns)
self.cursor = self.conn.cursor()
```

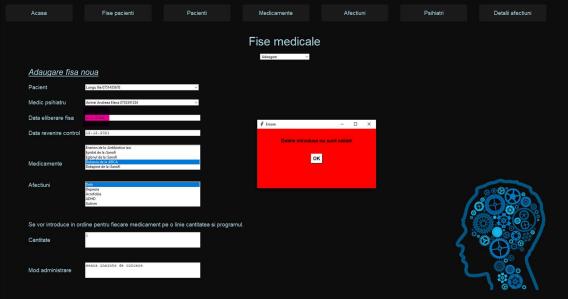
Interfața aplicației și comenzi SQL

Operațiile au fost realizate în format grafic pentru toate cele șase tabele, însă aici se va prezenta doar un exemplu pentru fiecare operație, cel pe care l-am considerat cel mai semnificativ.

Adăugare unei fise medicale

Pentru adăugarea unui noi fise pacientul și psihiatrul au fost aleși dintr-un meniu popup și au fost identifica-ti prin nume, prenume și numărul de telefon(numărul de telefon este unic). S-au putut alege mai multe medicamente precum și afecțiuni. În procesul de adăugare al unei noi fise s-au modificat 3 tabele FISA_MEDICALA, MDT_FISA_FK, FISA_AFECTIUNE_FK. Pentru verificarea corectitudini datelor introdu-se s-au tratat excepțiile generate de executarea comenzilor SQL. În cazul validității/invalidității datelor introdu-se afișându-se ferestre popup în concordanta.

Exemple de comenzi SQL folosite(la inserarea unei fise):

```
app.cursor.execute(
   'insert into fisa_medicala values(null,\'' + app.sheet.intrareDataEliberare + '\',\'' + app.sheet.intrareControlUrmator + '\',' +
   str(idpacient[0][0]) + ', ' + str(app.sheet.intrareIDMedic) + ')')
app.cursor.execute('commit')
```

Valoarea null, este pentru ID-ul fisei, întrucât el a fost generat în tabele cu auto increment.

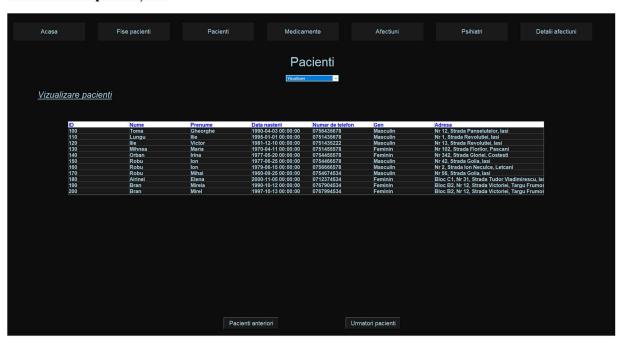
```
app.cursor.execute('insert into MDT_FISA_FK values(' + str(listMed[i]) + ', ' + str(
   ind[0][0]) + ',' + str(int(cantitati[i])) + ',\'' + programe[i] + '\')')
```

```
app.cursor.execute('insert into FISA_AFECTIUNE_FK values(' + str(ind[0][0]) + ', ' + str(i) + ')')
```

Valorile inserare au fost extrase din contoarele din interfață :

```
app.sheet.intrarePacient = app.sheet.strPacient.get()
app.sheet.intrareMedic = app.sheet.strMedic.get()
app.sheet.intrareDataEliberare = app.sheet.dataEliberareT.get("1.0", "end")
app.sheet.intrareControlUrmator = app.sheet.revenireControlT.get("1.0", "end")
app.sheet.intrareMedicamente = []
cantitate = app.sheet.cantitateT.get("1.0", "end")
for i in app.sheet.medicamenteLB.curselection():
    app.sheet.intrareMedicamente.append(i)
app.sheet.intrareAfectiuni = []
for i in app.sheet.afectiuniLB.curselection():
    app.sheet.intrareAfectiuni.append(i)
app.sheet.intrareOrar = app.sheet.detaliiT.get("1.0", "end")
```

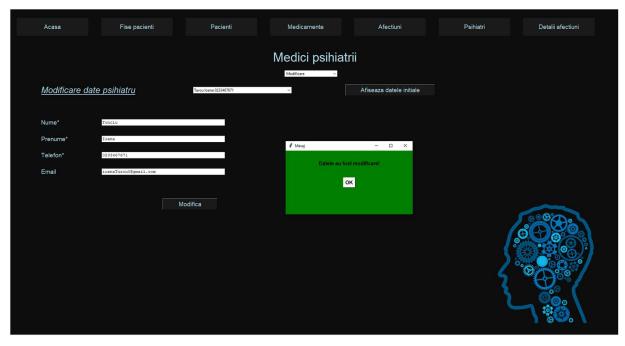
Vizualizarea pacienților

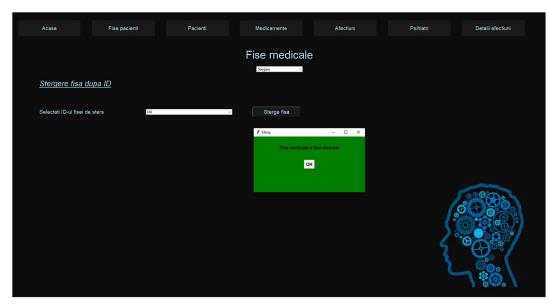
Cele doua butoane au sens atunci când numărul paciențelor creste.

```
nrelemente = int(app.height / (12 * 3))
if app.patient.page > (len(rows) / nrelemente):
    app.patient.page = int(len(rows) / nrelemente)
if app.patient.page < 0:
    app.patient.page = 0
indexStat = app.patient.page * nrelemente
indexStop = app.patient.page * nrelemente + nrelemente
   e.place(x=j * (app.width / 10) + (app.width / 10), y=((app.height / 3) - (int(app.width / 100))))
    e.insert(tk.END, name[j])
    app.patient.table.append(e)
            e.insert(tk.END, rows[i][j])
            app.patient.table.append(e)
```

Modificarea psihiatrilor

Ștergerea unei fise este de asemenea relevanta, având in vedere ca presupune modificarea a trei tabele.


```
def stengeneFisa():
    nume = app.sheet.stengeneC.get()
    app.patient.pacientC.set('')

try:
    app.cursor.execute('delete from fisa_medicale where id = ' + nume)
    app.cursor.execute('commit')
    open_popup("Datele au fost stense!")

except IndexError as e:
    open_popupError('selectati un element de stens!\nCaseta vide!')
    print(e)

except cx_Oracle.DatabaseError as e:
    print(e)
    if str(e).__contains__('ORA-00936: missing expression'):
        open_popupError('selectati un element de stens!\nCaseta vide!')

if str(e).__contains__('FISA_AERCITUME_FK_FISA_FK') or str(e).__contains__('FISA_FK_FISA_MEDICALA_FK'):
        app.cursor.execute('delete from MOT_FISA_FK where FISA_MEDICALA_FD = ' + nume)
        app.cursor.execute('delete from FISA_AERCITUME_FK where FISA_MEDICALA_ID = ' + nume)
        app.cursor.execute('delete from FISA_AERCITUME_FK where FISA_MEDICALA_ID = ' + nume)
        app.cursor.execute('delete from fisa_medicale where id = ' + nume)
        app.cursor.execute('delete from fisa_medicale where id = ' + nume)
        app.cursor.execute('commit')
        open_popup('Fisa_medicale a fost steense!')
        selectOperatieFise(3)

except Exception as e:
    print(e)

app.sheet.valori = []
    for i in rows:
        app.cursor.execute('select id from fisa_medicale order by id asc')
        rows = app.cursor.fetchall()
        app.sheet.valori = []
    for in rows:
        app.sheet.valori append(i[0])

app.patient.pacientC['values'] = app.sheet.valori # se vor citi din baza de date
        selectOperatieFise(3)
```

Pentru tratarea constrângerilor in interfața grafică au fost gestionate excepțiile generate(constrângeri de valori imposibile, câmpuri invalide, valori neunice pentru câmpuri, chei externe etc).

Exemplu pentru adăugarea unui pacient:

```
except cx_Oracle.IntegrityError as e:
   if str(e).__contains__('PACIENT_NUME_CK'.upper()):
      open_popupEror("Numele este gresit!")
   elif str(e).__contains__('PACIENT_Prenume_CK'.upper()):
       open_popupEror("Prenumele este gresit!")
       open_popupEror("Genul este gresit!")
   elif str(e).__contains_('pacient_numar_telefon_ck'.upper()):
       open_popupEror("Numarul de telefon este invalid!")
   elif str(e).upper().__contains__('ORA-01400'.upper()):
       open_popupEror("Exista campuri vide!")
       open_popupEror("Luna nu este valida!")
   print(e)
   traceback.print_exc()
except cx_Oracle.DatabaseError as e:
   if str(e).__contains__('TRG_PACIENT_BRIU'.upper()):
       open_popupEror("Data de <u>nastere invalida.\n Trebuie</u> sa fie mai mica decat data <u>curenta!</u>")
   elif str(e).upper().__contains__('ORA-01830'.upper()) or str(e).upper().__contains__('ORA-01858'.upper()):
       open_popupEror("Format data necorespunzator.\nFolositi DD-MM-YYYY!")
       open_popupEror("Luna nu este valida!")
   elif str(e).upper().__contains__(
           'ORA-12899: value too large for column "BD034"."PACIENT"."NUMAR_TELEFON"'.upper()):
       open_popupEror("Numarul de telefon nu este valid!")
   traceback.print_exc()
```

Descrierea tranzacției

La fiecare modificare a bazei de date se v-a efectua "commit" pentru a fi vizibile modificarile pentru alte opertatii.